

การพัฒนา ระบบ Smart Checklist เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด
โรงพยาบาลปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ

Development of a Smart Checklist System for Enhancing Perioperative
Patient Care Efficiency at Prangku Hospital, Sisaket Province

ปรียาภรณ์ แหวนเงิน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
งานห้องผ่าตัด โรงพยาบาลปรังค์กู

บทนำและวัตถุประสงค์ : การผ่าตัดเป็นวิธีการรักษาที่มีความเสี่ยงสูง โดยองค์การอนามัยโลกรายงานว่ามีการผ่าตัดทั่วโลกกว่า 187-234 ล้านครั้งต่อปี และพบผู้ป่วยได้รับความเสียหายจากความผิดพลาดทางการแพทย์ถึงร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดในระยะก่อนและหลังผ่าตัด โรงพยาบาลปรังค์กูได้นำ WHO Surgical Safety Checklist แบบกระดาษมาใช้มาอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังไม่ครอบคลุมทุกขั้นตอน ส่งผลให้มีรายงานอุบัติการณ์ความผิดพลาดในการผ่าตัด ปีละ 1-2 ครั้ง ระหว่างปี 2566-2569 การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินผลระบบ Check list ดิจิทัลบนแอปพลิเคชันมือถือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยห้องผ่าตัด ลดความคลาดเคลื่อน และสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในห้องผ่าตัดอย่างยั่งยืน

วิธีการศึกษา : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการใช้ระบบ Smart Check list ดิจิทัลบนมือถือ โดยวิธีการรวบรวมจากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ประชากร คือ กลุ่มบุคลากรห้องผ่าตัด ได้แก่ แพทย์ 5 คน วิชาญพยาบาล 1 คน พยาบาลวิชาชีพ (Scrub nurse) 6 คน เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดที่เกี่ยวข้องเช่น ผู้ช่วยพยาบาล จำนวน 4 คน รวม 16 คน และผู้ป่วยที่มารับบริการห้องผ่าตัด รพ.ปรังค์กู ระหว่าง เดือน ม.ค 2569 – เม.ย 2569 จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 66 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ 1. แบบประเมิน Surgical Safety Checklist แบบฟอร์มกระดาษ 2. ระบบ Smart Checklist ดิจิทัลบนมือถือ โดยออกแบบ google form 3. คู่มือการใช้เครื่องมือ ระบบ Smart Checklist ดิจิทัลบนมือถือ

ผลการศึกษา : ภายหลังจากใช้ระบบ Checklist ดิจิทัลบนแอปพลิเคชันมือถือ พบว่า ความครบถ้วนในการใช้ Surgical Safety Checklist เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดลดลง และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบอยู่ในระดับมาก 100% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าระบบ Digital Checklist สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วยห้องผ่าตัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ : การพัฒนาระบบ Smart Checklist ดิจิทัลบนมือถือ สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน เพิ่มความครบถ้วนในการใช้ SSC และส่งเสริมความปลอดภัยของผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทของรพ.ชุมชนได้จริง และสามารถต่อยอดสู่การพัฒนาระบบดิจิทัลด้านความปลอดภัยผู้ป่วยในหน่วยงานอื่นได้

คำสำคัญ : Smart Checklist ดิจิทัล, ความปลอดภัยผู้ป่วย, Surgical Safety Checklist